

„DALMATINSKI HRVAT“ izlazi svake subote.
Godišnja predplaća Din 80 — Polugodišnja
Din 41 — Tromjesečno Din 22 — Za Am-
eriku godišnja dva dolara.

OGLASI PRAMA CJENIKU.

Bačen kod Pošt. Čak. Ureda, Zagreb, br. 33.004

Privremeni telefon
praha dana br. 35 — praha noći br. 23
(Interurban)

NOVINE ZA PROSVJETU, GOSPODARSTVO I POLITIKU DALMATINSKE HRVATSKE.

God. II.

ŠIBENIK, 25. KOLOVOZA 1923.

Br. 33.

Četvrta sjednica hrvatskoga narodnoga zastupstva.

U nedjelju dne 19. kolovoza, održana je pod predsjedanjem podpredsjednika HRSŠ Karla Kovačevića, četvrta sjednica hrvatskoga narodnoga zastupstva, na kojoj se je raspravljalo najviše o radu predsjednika Radića i o takvoj organizaciji stranke, u kojoj će bas svi pristase sudjelovati u radu za samoodređenje hrvatskoga naroda.

U raspravi su sudjelovali gotovo svi prisutni narodni zastupnici, koji su po redu za sve hrvatske županije kao i za sve županije bivše austro-ugarske monarhije izvjestili, da sav narod kao jedan čovjeka danas sloz-nije i oduševljenije nego ikad traži i zahtjeva oživotvorenje svoje suverene volje, pa je pripravan uložiti sve svoje sile.

Sa sjednice izdan je jednodušno prihvaćenim zaključcima ovaj iz-
ječajstaj:

Budući da ni jedna današnja srbska stranka ne pokazuje ni naj-manje volje ni pripadnosti, da hrvatskomu narodu prizna njegovu državno-političku i narodnu kulturnu individualnost; budući da ni jedna srbska stranka nema ni toliko političkoga smisla i političke pristojnosti, da dva puta gotovo jednodušno izraženu volju hrvatskoga naroda, na 28. studenoga 1920. i 18. ožujka 1923., uzme barem kao ozbiljnu političku činjenicu, s kojom se mora računati; budući da naprotiv i srbske stranke i pojedini srbski političari i sveukupno srbsko javno mnjenje bez svakoga razuma i bez svakoga stida hrvatski narod proglašuje sastavnim dijelom nekakvoga izmišljenoga, samovoljno dekretna i sada oružanom silom narivanoga troime-noga naroda Srba, Hrvata i Slovenca, a hrvatsko probudjeno, narodno svijesno i politički organizirano se-ljačstvo svi bez iznimke i u govorima

i u novinama nazivaju i smatraju bezsvijestnom i tobože zavedenom masom — to hrvatsko narodno zas-tupstvo po predsjedniku HRSŠ dne 24. lipnja 1923. najavijeni prekid svih pregovora s Beogradom postije svestrane rasprave političkoga polo-žaja odobrava. Ujedno iziće, da bi se ovo narodno zastupstvo moglo ponovno razgovarati o sporazumu između naroda hrvatskoga i naroda srpskoga samo s takvim srpskim nar-odnim zastupstvom, koje bi kao prvi i glavni predvjet sporazuma priznalo državno-političku i narodno-kulturnu individualnost hrvatskoga naroda, te se ujedno izjavilo pri-pravnim, da s hrvatskoga državnoga područja odstrani svaki znak srbske sile i vlasti i najmanji trag srbskoga gospodstva i srbske uprave.

Budući pak nema nikaakove nade, da bi već u skoro vrijeme srbski narod izabrao takovo zastupstvo, koje bi bilo toliko pravedno, da hrvatskomu narodu prizna pod-puno i neograničeno pravo narodnoga samoodređenja, te se dobro-voljno određte ne samo svakoga na-silja nego i svake s tim naslijem skopčane vlasti na hrvatskim dr-

žavnom i narodnom području, a budući da radi beogradsko nasilja i pod beogradskom vladom i upra-vom hrvatski narod gotovo dan-ice gubi na milijarde svoje narodne i privatne imovine, a uz to dan-ice gleda, kako mu beogradska tiranija podkapa i rusi već i same temelje njegove tisucijetne evropske kulture (osobnu i imovinsku slobodu, svetinju kućnog praga, samou-pravu obcina i županija, naprednu školu i slobodu visokih učista, čovjekoljubivu katoličku dotičnu mu-slimansku vjeru, humanitarne pro-svjetno-gospodarske institucije, slobodno novništvo, slobodnu književnost te svako napredno udruživanje i sastajanje), — to hrvatsko narodno zastupstvo daje svomu predsjedniku Stjepanu Radiću posebne ovlasti i za diplomatsku akciju, da se mirnim, pacifističkim putem potpuno prizna i oživotvori pravo samoodređenja hrvatskog naroda na teritoriju, što ga u jednu ruku označuju medju-narodne granice stvorene mirovnim ugovorima, a u drugu ruku na iz-borovima dne 18. ožujka 1923. jednodušno izražena volja hrvatskoga naroda.

„Pogrdra“ i „Željeznica.“

U oči Velike Gospe uputila se je zavjetna procesija iz glavne crkve sv. Jakova u Šibeniku put Vrpoljca, jednog sela, koje pripada općini Šibenik, a od grada je udaljeno kojih 12—14 kilometara. U procesiji se je nosila Prilika Majke Božije Vrpoljačke. Grad Šibenik ne pamti slične povorke i mi ne ćemo prejerati ako ustvrdimo, da ni na dan slavlja

sloma Austro-Ugarske ni na dan slavlja evakuacije taljanske vojske nije ondašnjim povorkama prisustvo-valo tolika množina naroda, koliko ga je bilo u ovoj zavjetnoj procesiji.

„Zdravo Marijo, milosti puna...“ bogoljubni hodočasnici moleći se i vapjući stupahu korak za korakom pramu sjedištu Gospe od Vrpoljca,

dok je grad plivao u moru zastava i sagova, koji su bili izvjeseni bez ikakva policijskog naloga i prijetnje sa strane golobradatih pigmejaca, a u počasti izkazanoj Hristolovj Majci natjecali su se katolici bez razlike na njihovo stranciškvo stanovište, a braća pravoslavni svojevrijno pozdraviše sa zastavama Kristovu Majku, što je na sve razumne i pametne djelovalo da nije moglo bolje, jer Marija je rodila i Krsta i Hrista. Ona je Majka, Ona je utičišće i Hriščana i Kirščana.

U Šibeniku živi danas kojih petnaest hiljada duša. Između njih našao se je „jedan“, kojemu je ona procesija smetala. I sjedne u krčmu, da kreše jednu litricu za drugom. Pa kada je oznažio živce, razgla-goljao se „on“ i crna „mu“ jezičina se oposteni.

Samo „njemu“, velikomu junaku na jeziku Prilika Majke Božje bila je un u oku i „on“, da pokaže svoju jakost, junakstvo, kulturu, učestnost, ustane se na bedevijske noge i kada je procesija prozila mimo gostionu u kojoj je „on“ pijuckao i njegov jal izkaljivao na one, koji su Priliku Majke Božije donijeli iz Vrpoljca u grad, dobaci im preko stolova: „Što je bilo potreba, da se ova P...a nosi u grad!“

Prisutnim prodjoše srzi kroz ci-jeleto tijelo na ovo svetogrdje: sme-tele se i niko se ne usudi da „nje-mu“ deliji dlanom začepi usta. Zbu-njeni i smeteni ostavise krčmu, vapjući Blaženu Divicu, da „mu“ oprost... jer nije zuno što govori...

PODLISTAK

Suze Marka Trčinića.

Suze lije Trčiniću Marko
Iz Plastova, junačkoga gnizda,
Nedaleko od Skradina grada.
Suze lije u prsa se bije,
Gledahu ga djeca i unuci,
Gledahu ga cure i divojke.
Gledahu ga neviste i snuhe,
I brkati starci Plastovčani.
„Što je tebi Trčiniću Marko
„Da ti plačeš kao dite malo?
„Ko te bije, za kim suze liješ?
„Koja te je pritisla nevolja?
„Pričaj Marko, tako bio zdrav!
Kad se Marko naplako do sita,
On poslušā braću Plastovčane,
Pa im priča priču nečuvenu:
„Draga braćo, pravoslavne vire,
„Mi smo dica dalmatinskog krsa,
„Mi smo sinci našijeh otaca,
„Koji no se porodiše ovdī,
„Koji no se uzgojiše ovdī,
„Koji leže pod studenom pločom,
„Koji su nas odgajali lipo
„I još lipše mlade svitovali,
„Da ljubimo katolike braću,
„Jer smo jednog roda i nlememo

„Koji no je na svit svitu dao
„Zor-deliju Radića Stipana,
„Da mu nije na Balkanu para.
„A sad čujte momci i divojke
„I vi starci, braćo Plastovčani,
„Rad šta plaćem, kako plako ne bi,
„Kad na pravdi Boga Velikoga,
„Pribio mi do sedam rebara
„Poštovodja Vukmirović Sava,
„A da zušto, ni žalio ne bih,
„Nego zato jer smo glasovali.
„Za četvrtu crvenu listinu,
„Za listinu prisidnika Stipe,
„Koga Bog nam nek uzdrži zdrava,
„Na veselje roda i kolina,
„Za čije se junak bori pravo,
„Sa svojijeh sedamdeset i tri
„Zastupnika, sve narodnih dika.
„To je bilo u misecu lipnju
„Drugog dana u sred sunca lila,
„K meni dodje poštovodja Sava
„U avliju balinom u šakau,
„Oklo pasa demiškinja čorda,
„Visila mu, nije je dostojan
„Kad me spazi razdriče se na me:
„Kuzaj Marko, koje si ti vire,
„Kuzaj Marko, koje si ti stranke
„Kuzaj Marko, komu glas si dao.
„Kod izbora miseca ožujka?
„Sve me pita u krivo me gleda,
„Ostavio me u stranu, a

„Vidjoh, braćo, da će biti pakla,
„Al se nisam pripao batine
„Ni Savina odurnoga glasa,
„Već mu rekoh, što me razum služi,
„I kako me naučavo babo,
„Da sam rođen u Plastova selu.
„U blizini Šubićevih dvora,
„Ihne mi je Trčiniću Marko,
„Po viri sam što mi bio otac
„Pravoslavan rođen Dalmatinac,
„Koji ljubi katolike braću“;
„Ljubim stranku, koja ljubi narod,
„Glasovao sam za poštene ljude,
„Koji no će rodu i kolinu
„Sve do smrti čast i dika biti.
„Kad to čuje Vukmirović Sava,
„On pobisni kao da je pašće,
„Pa me stane po kostiwa tući,
„I slomi mi do sedam rebara,
„A da zašto, da mu prosto bilo.
„Kad se Savi umorila ruka
„Onda presta lupati me starca
„Od šestdeset i dvije godine,
„A ja shrvan i modrica prepun
„Jedva dodjoh skradiniskom doturu,
„Kojemu se zarosilo oko,
„Kada mi je pregledavo rane
„I koji se zgražno nad činom
„Tigre zviru Vukmirović Save.
„Kad mi dotur dajete svidočenje,

„Tužih sudu poštovodju Savu,
„Al od suda još osude nema,
„Ko da pravda ne priznaje rane,
„Što dolaze od njegove ruke
„I batine, teškog buzdovana.
„Pa me, braćo, zaboli u duši
„Gledeć vaku nepravdu i zloču,
„Da mi suze niz lice polete.
„Al se tigar Vukmirović Sava
„Jošter dobro proslavio jeste
„U Rupama povrh rike Krke
„Gdje je tuklo i Zoricu Stevu,
„Gdje mlatio i Vulina Pavla
„A Silova mrcvario Matu,
„Da još leži i rane previja
„I Bog znade, kako će mu biti.
„Sava tigar u ljudskoj odori
„Kako da mu sve to malo bilo
„Poručuje virnim Sladićima
„Da mu dođu u Rupu na divan,
„A kad oni k njemu prispidoše
„Izpljusko ih Vukmirović Sava
„Sram ga bilo pred Bogom i ljudim.
„Kad to sazna njegova komanda
„Primiti ga gori u Prominu.
„A ti suče skradinskoga suda,
„Sada sudi poštovodju Savi
„Po pravici Boga Velikoga,
„Da ne tuče i prebija narod,
„Koji no je ožujka miseca

Glas se je širio od usta do usta, od uha do uha i već se je ono večer govorilo po gradu, da će „on“ radi one uvrede nanešene i katolicima i pravoslavcima biti stavljen s onu stranu brave, da razmišlja koje posljedice nosi za sobom riječ: „Pogrda“.

Nada građanstva se nije ispunila! „Njega“ netko veliki štiti i brani, i „on“ se mirno i spokojno šeta po gradu i jaoh ga se onomu, ko bi se usudio na nj pokazati prstom, da je „on“ onaj junak, koji se ne boji i ne plaši i Majci Kršćana i Hrišćana reći da je P... a!

Da je ova pasivnost pozvanih ljudi prama „njemu“ zločinu uplivala na pučanstvo, a po nadusne na težake i njihove žene, to je posve shvatljivo. Da se je postupak pozvanih prama „njemu“ huljetlu kršćanskih i hrišćanskih svetinja sa strane pučanstva kritizirao u onoj mjeri, to je opravdano, ali da „Dalmatinski Radikal“ ovu prigodu uzimlje, da se obori na katoličku crkvu, to je neshvatljivo, neopravdano i nepristrano.

Glasio dalmatinskih Radikala kuša otvoreno da zabašuri pravi razlog uznemiranja pučanstva radi onog bezbožnog poklika „Pogrda“, pak se hvata željeznice, koja nije stavila u promet više vlakova preko dana i traži da se krivca pošteno kazni. Ne gospodo Radikali, nije se narod toliko uzrujavao radi željez-

nice nego radi uvrede nanešene Majci Kršćana i Hrišćana, radi riječi: **POGRDA!**

Mi se čudimo, da je „Dalm. Radikal“ prešutio ovu uvredu i da nije tražio, da se „on“ junak predade u uzničke uze, da mu se sudi po paragrafima kaznenog zakona ili po paragrafima Vidovdanskog Ustava.

Da je „Dalm. Radikal“ lealno se uhvatio krivca i za „nj“ tražio zasluženu kaznu, narod se ne bi toliko uzrujavao radi željeznice.

Kada znamo, da nije glavni uzrok uzrujanja pučanstva bilo željeznica, nego ona riječ „Pogrda“ onda pitamo mi svu pošenu javnost, da nam kaže radi kojih je razloga „Dalmatinski Radikal“ napisao onaj pun žučni članak proti katoličkoj crkvi?

„Dalm. Radikal“ jamačno znade za ime „njegovo“, za imena svjedoka i za ime gostioničara, pa zašto kao organ danas vladajuće stranke neistupi proti ovom javnom svetogrđu u Šibeniku?

Bilo što bilo, svakako nije ni lijepo, ni ljudski, ni moralno od „Dalm. Radikala“ da u mjesto da udre po zločinu, on napada katoličku crkvu bez ikakva razloga.

Toj se pojavi nismo nadali u Šibeniku, i bilo bi za požaliti ako bi se ona imala ustaliti u našem gradu, pa i sam „Dal. Radikal“ imao bi se svojiski zauzeti, da se ovakove žalostne pojave u zametku unište.

poslije svjetskoga rata, stari postupak Dalmacije prestatu i da će narod moći imati učešća kad se radi o njemu. Pogotovo smo očekivali ovo u našoj narodnoj državi, koja se razmeće sa demokratskim načelima. Nu o svega toga nema ništa, dapače i u ovom pogledu idemo nazad. Pašić, Ninčić i Antonijević, tri brata Radikala sve rade i odlučuju, a narod hrvatski se i nepita, i ako se o njemu i njegovim interesima u prvom rade.

Nazad godinu i više, Dr. Krstelj, jedan od vođa od demokratske stranke, vodio je i zaključio pregovore s Italijom radi našega ribarstva na Jadranu. Što je bilo zaključeno, nama nije poznato, jer kako rekosmo, naša vlada nije našla potrebitim da narod izvjesti. Što smo saznali iz talijanskih novina, a po njima razabراسmo, da su naši ribari oštećeni, Nu za to je Dr. Krstelj, dobio orden od kralja talijanskoga.

Sad u novinama opet čitamo, kako naša delegacija, koja od više mjeseci boravi u Italiji, i za koju se toliko troši, a koja bi morala pri pregovorima imati glavnu riječ, uopće nema riječi pri tome, jer ju Antonijević, stari prijatelj Talijanaca, potpuno omalovažuje, i bez delegacije, radi i ugovara.

Kako rekosmo, sve odlučuju ona trojica, Pašić, Ninčić i Antonijević. I ovo nam je ta razvikana demokratska i narodna radikalna vlada.

ma“ a jedan manji dio Srbima ili Jugoslavenima?

Dakle prama tome može biti svakome posve jasno, da je Pribac za vrijeme njegove tobože prosvjetne vladavine početerostrukio srednje i građanske škole samo zato, da našu varošku djecu lukavosti svojih fantastičnih i nametnutih nastavnika još u dječinoj nevinosti i nedokudivosti potpuno iznaredi ili pokvari kao što su to činili po sličnom načinu svojedobno Rimljani, Mlečani, Švabe i Mađari i do kasti pokverili naročito našu dalmatinsku tako zvanu inteligenciju!

Zato svijesni hrvatski naročito seljački narod ne samo da ne žali što je Pribac pozatvarao više pučkih škola i ne otvorio nikakove nove i time mislio na potpuno izručenje nepismenih tobožnjih seljačkih masa u novouzgojenoj gradskoj inteligenciji koja bi ih u zgodan čas ko stado krotkih ovaca prevela na Veliko-radikale. Ali dok je progleđali i svijesni hrvatski narod donekle sretan što ga je Pribac bar na selu oslobodio njegovih batinaških nadričitelju dotlen Pribcu i svim njegovim batinašima poručuje da je u lancine shvatio njegove ciganske planove i namjere za poživinčenje i iznaredjenje hrvatskog naroda i da im pod jednu cijenu nasjesti ne će, već da si je ko jedan čovjek uzeo za svetu zadaću da se sam u svemu a osobito u samoukoj prosvjeti pomoću nepokvarene hrvatske inteligencije i savršene hrvatske književnosti. Istodobno pitamo gospodina Manojlovića kao upravitelja građanske škole u Drnišu, po kojem zakonu a naročito po čijem nalogu vodi taj izkaz o narodnim osjećajima čisto hrvatske školske mladeži, što je izazvalo pravo gnusjenje i ogorčenje ne samo između roditeljima i građanima nego i među samim učenicima?

Roditelji.

Opazka Ured. — Gosp. Manojlović, kao i sve druge školske uprave, dobio je od vlade nalog da školsku djecu, odnosno njihove roditelje zapita radi statistike, koje su narodnosti. U dotičnoj rubrici odgovor je imao glasil: Hrvat, Srb, Slovenac itd. a ne „Jugoslaven“ ili „Srbohrvat“. Tu je Manojlović — možda i u neznanju — počinio jednu pogrešku, ako ne i zloraburu. Vi biste učinili dobro, da o tomu obavijestite školsku upravu u Splitu i da zatražite, da se ova statistika ponovno provede.

Nama je poznato, da je svojedobno vlada tražila od činovnika u Splitu, da se izjave koje su narodnosti. Veliki dio puzavaca izjavio se je, da su „Jugoslaveni“. Od vlade je došlo ponovno pitanje i onda su činovnici napisali koje su narodnosti: hrvatske, srpske ili slovenske.

Ne treba se, dakle, radi postupka gdna. Manojlovića uzrujavati. Prosvjed na vladu — i Manojlović će u rubriku izkaza morati napisati ono što izjave roditelji.

Zabrana sleta Hrvatskog Sokola.

Kostajnica, 22. kolovoza

Dne 15. kolovoza hrvatska sokolska župa zakazala je svoj župski slet u Kostajnici. Naduvena demokratija i orjuna se dogovore da će ga osujetiti. Nismo se dali ometi, za silu imademo i mi silu. Za Orjunce imademo Hanaovce, a za prekosavské razbojнике imademo naše Po-

Velika hrvatska pobjeda u Karlovcu.

Na 14 t. mj. obavljani su gradski izbori u Karlovcu. Veliki je interes vladao za ove izbore. Jedno što je Karlovac važno mjesto, a drugo što radi odsustva Radića, protivnici su širili glasine, da je u redovima Radićeve stranke, odnosno Hrvatskoga naroda, nastala pometnja i tobožnja klonulost. I protivnici naroda tomu su se nadali, ali ih je ta nada grdno prevarila. Karlovac, grad pok. otačbenika i dobrotvora dr. Banjavčevića, osvjetao je sebi lice, i time se najbolje odužilo uspomeni Banjavčevića.

Istina je, da je posljedje rata i u ovom rodoljubnom gradu nastala bila nejasnost u shvaćanju čisto hrvatskih interesa, pa sa ovom okolnošću računali su hrvatski protivnici. Što se nisu usudjivali radikali i demokrati, to su njihovi plaćenici orjunaši izvajdali na hrvatsko građanstvo, razne i česte tvorne napadaje. Napomenut ćemo, kad se je ono demokratski Sokol povraćao sa sleta iz Ljubljane, u Karlovcu izazvali izgredne i tučnjavu, da bi na-

taj način preplašili građanstvo. U tim izgredima, na žalost, sudjelovao je najviše Splitski Sokol. Nu postigli su obratno, jer baš toga dana, sve što hrvatski osjeća, seljak, radnik i građanin, ujedinili su se u jedno čvrsto kolo. A uspjeh nije mogao izostati, i taj se je uspjeh najbolje očitovao pri netom minulim općinskim izborima. I tako je listina hrvatskog bloka dobila 2400 glasova, a udruženi radikali, demokrati, orjunaši, i tako zvani jugoslaveni samo 500. Hrvatskom bloku pripalo je 25 odbornika, a protivnicima 5. — Uslijed ove sjajne pobjede, zavladalo je među građanstvom veliko veselje. Na večer je prolazila veličanstvena povorka Hrvata sa glazbom na čelu, a zatim je slijedio komers, kojom prigodom izrečeno je mnogo rodoljubnih govora. Ova je hrvatska pobjeda veselo odjeknula diljem Hrvatske, pa se tomu veselju i mi pridružujemo.

Živio hrvatski Karlovac! Ugladala se u njega dalmatiska sela i gradovi.

Samo Hrvat.

Atentat na dra. Spahu.

Sarajevo, 25. kolovoza. — Noćas oko deset sati pred stanom društva El Kamera nepoznati razbojnik bacio ručnu austrijsku granatu na vođu Muslimana dra. Spahu, koji se je nalazio u društvu sa zast. Behmenom. Granata eksplodirala ali na sreću nikomu se nije ništa dogodilo. Atentator kao kukavica poljegaao. Policija mu još nije ušla u trag.

Na vijest atentata naše je uredništvo poslalo odličnom vodji Muslimana ovaj brzogovorni pozdrav:

„Radostna srca primismo vijest da je izdajnički od dušmana hrvatskog naroda opriličeni atentat promasio cilj. Ustrajte neustrasivo, u-

Pregovori s Italijom.

Dvije su godine, da naša država vodi pregovore sa Italijom. O svim ovim pregovorima naša javnost, malo ili nimalo je obaviještena premda se radi o najvećim narodnim interesima, pa bi bila dužnost odlučujućih činbenika, da bar u glavnom narod izvjestje. Ako od kad do kada beogradska vlada i izadje iz njezine zatvoritosti, to izvjesti nekako maglovito i protuslovno, samo da nešto kaže, ili da nekako zaslijepej prototu. Sve tajno! Viskalo se je prije rata na tajnu diplomaciju, da ona odlučuje o narodu bez njegova znanja i sudjelovanja. Ovak je odgovor bio potpuno

Naši dopisi.

Jedna zlorabura.

Drniš, 24. kolovoza.

Zašto je Pribac uspostavio toliko srednjih i građanskih škola?

Nazad malo vremena bilo je govora u javnoj štampi o uspostavi ovdajšnje građanske škole. Sada je pak nužno da se u kratko osvrnemo na svrhu za kojom je u glavnom išla i nepravstano ide ova škola, koju naš bijedni seljak sa ogromnim danjcima i nametlima izdržaje.

U ovoj školi kako je već rečeno namješteni su kao nastavnici isključivo radikali i batinaški furtimasi. Glavni i obligatni nastavni predmeti jesu; prvo tobožnja „Historija Srba, Hrvata i Slovenaca“. Naravno tu historija pisana je samo ćirilicom, tako da tolika bijedna djeca moraju da uzalud gube vrijeme za prevode i učenje

Skoro cijeli sadržaj te historije u glavnom se bavi u svemu i svačemu a naročito junaštvima a od Hrvata i Slovenaca samo kadkadu i to u takovom prikazu kao da ne bi nikad obstojali kao samostalan i nacionalan narod. Zato čovjek koji malo pozna Hrvatsku mora doći do stalnog i nepobitnog zaključka da je tu posve golo i nejasno sa-stav. radikalska historija bez i naj-mnje objektivnosti skovana samo za brisanje tisućgodinje Hrvatske i Slovenske slavne prošlosti.

To nam najbolje dokazuje onaj „izkaz“ kojeg upravitelj škole gosp. Manojlović vodi sa mjesječnim ispitivanjem školske djece o njihovom narodnom osjećanju. Zadnji zaključak tog izkaza bijaše da od 40 čisto hrvatske djece izjavivše se samo troje hrvatskog osjećaja, koju sami gosp. Manojlović a po njegovu primjeru i ostala djeca izvrgoše porugji i smiehu, dočim svi ostali izjavivše

Uvidivši „junaci“ da ovim putem nemaju poći, to su u predvečer samoga sleta sebi preko bosanske vlade a putem Beograda pribavili zabranu. Ta nam je bila uručena u 6.30 sati na večer dne 14. kolovoza.

A ujedno je izdan nalog na sve željezničke stanice, da se niti jedan hrvatski Sokolaš ne smije pustiti na vlak u Kostajnicu.

Mnogi ipak dodjoše. Bilo ih je oko stotinu što pješke, što sa kolima, a nekoliko ipak sa vlakom. Putevi u Kostajnici bijahu također zatvoreni da seljaci iz okolice nemoguše da prisustvuju ovoj našoj kullurnoj slavi. Tim je Hrvatskoni Sokolu u Kostajnici nanesena šteta od 17 hiljada Dinara.

To je bilo u Kostajnici, a u Drinju gdje je hrvatski živalj 99% spremaju se orjunasi da prave nekakav Jugovinski slet.

Blagodati odcjepljenja Boke.

Kotor, 16. kolovoza.

Boka Kotorska je od vijekova pripadala dalmatinskoj Hrvatskoj, pa je njezino odcjepljenje izazvalo ogorčenje i nezadovoljstvo ne samo kod Hrvata da li i kod naše pravoslavne braće, uopće svih Bokelja, koji shvaćaju i ozbiljno prosudjuju rad današnjih diletanata u Beogradu. Boka je prisajedinjena nekakvoj zetsko- crnogorskoj oblasti.

Ovo prisajedinjenje uslijedilo je proti narodnoj volji, jer su u Boci oba naroda, srpski i hrvatski, bili i jesu i danas proti svakog trgjanja i parceliranja Boke od ostale Dalmacije. Bokelji vide da će na taj način biti kroz kratko vrijeme sve dobro, koje su imali uništeno.

Kako je poznato Bokelji, bili oni Hrvati, bili oni Srbi, nisu naučeni na metode beogradskih diletanata, a kada se pogleda na geografski položaj to i čoravi vide, da Boka Kotorska ne gravitira Crnojgori nego Dalmaciji.

Današnji diletanti misle kad oni nešto nametnu, da će tako ostati i za vjekove, a neznaju da je svaku silu kratkotrajna i da su oni svim ovim metodama sami sebe osudili.

Najbolje se vidi, kakav je red nastao u Boci, odkad je otrgnuta od Dalmacije. Hajduci kao da su čekali na objavu parcelacije i čim su za nju suznali počеше junacki prodirati po udaljenijim selima Boke.

Préd kratko vrijeme hajduci u Budvi napadali i orobili trgovca Nikolu Slovinića. Njegova su sina ucijenili sa 1200 Dolara. Od straha da mu hajduci ne ubiju sina, bio je prisiljen poslati im to ogromnu svotu od preko 100 hiljada Dinara u goru. Ili Dolare ili smrt. Tako glasi hajdučka poruka. A žandarmi? Za njih se i neznade više.

Javljenio nam je već, da će uaprijeda Bokelji morali putovati u Crnogoru k velikom županu za pasose, što će čovjeka stajati većeg troška nego li putovanje u Split. Ali glavno od šta se plaše Bokelji to su hajduci, koji revno paze na automobile koji jure kroz Crnogoru, u kojoj danas nije niko siguran za vlastiti život.

Kod diobe Dalmacije nije niko pitao Bokelje, da li će pod Crnogoru ili da li će ostati pod Dalmacijom. U opće niko amo ne shvaća razloge, koji su beogradske političke diletante vodili, kad su Boku odcjepili od Dalmacije. Gospodarstveni razlozi svi govore proti ovoj uredbi, strategički

indiferentni. Zato uprav Bokeli prate događaje sa velikim nezadovoljstvom i ogorčenjem, a to će se nezadovoljstvo pokazati još jasnije prvom prilikom.

Sa olovske škole.

Olovo, 16. kolovoza.

Na pažnju pozvanim! — Manjkaju mi podatci ali se svijet strasno tuži da na toj školi slabo ili nikako ima kontrole. Zavod je prepunšten na milost i nemilost ženskoj koja u svijeti svoje mladosti iedva da odoli na se pažnjom i brigom a dela da bi na zavod mogla što posvetiti. Mladost je, to priznati moramo a samotinja pa često u toj zgradi bude i veselih sastanaka društva, u o cik zore! Što to mijenja karakter zgrade.

Tamošnji načelnik Gudina, mišlostiv prama krasnom spolu, a i Bog mu dao da nepismenosti i nesvaćanja, pa ti on nezna posvetiti pažnje prorsvjelnom domu. Vjeroučitelj je toliko vremena svoju funkciju napustio te se lamo više o vjeri ne uči.

Povjerenstvo vakufsko nepoduzima ništa bojeći se da taj vjeroučitelj da medom lijepio, a gospoda nevalja, iz koga razloga, to nije teško pogoditi.

Dozvolite mi gospoda Olovska, što o tome uzimam riječ, jer nema nuku dužnost a i narod me molio. Narod želi, da se na olovsku školu postavi mušku sila za upravitelja i to po mogućnosti musliman jer je nadpolovična većina (2/3) učenika te konfesije i na temelju toga broja imaju pravo tražiti si učitelja muslimana. Vak. povjerenstvo poziva se da stavi natječaj ili da traži vjeroučitelja pismena. Nesmije se dopustiti da ostanu ko do sada.

(Ovoliko rekoh ovaj put a dok dobjem podatka pisat ću poddobljnije. »Jedan iz okolini«.

Izjava g. Ivica Kovačevića.

Beogradske novine donijele su ovih dana vijest, kao da bi i ja imao udjela kod stvaranja neke nove hrvatske stuanke. Odlučno izjavljujem, da ja ni s kim, a naročito sa g. dr. Pavićem, ni govorim nisam, a pogotovo bud kakove rasprave, pregovore ili dogovore vodio, pa je moje ime u to radu samovoljno, a možda i zlonamjerno povučeno.

Meni, kao što svakom čestitom hrvatskom patrioti, ne pada ni naum, da bi kršili ili stabilili hrvatske narodne redove, pogotovo u današnjem času, kad još uvijek beogradski oligarhi vode proti hrvatskom narodu ovakovu politiku.

Ja i moji drugovi bili smo prvi, koji smo sebe žrtvovali za opću narodnu stvar. htjucii i učinivši sve, da se ovu državu postavi na zdrave temelje bratskog sporazuma. »Opovjenu« beogradski vlastodršci predpostavljaju silu bratskom sporazumu. Plodove svoje politike sad žanju, pa neka budu uvjereni, da će se u njihovim današnjim siremskim glasovima oglušiti svaki pošteni Hrvat. Riječi, slatkih riječi i obećavanja, bilo je i previše — čini i djela njihova protivno da svjedoče.

Zagreb 23. kolovoza 1923.

Ivica Kovačević, odvjetnik.

Oglasujte vašu tvrtku u

Ustrišci.

g Hrvatsko-Srpski spor. — „Suundav Observer“ glasilo ministra vanjskih posala lorda Curzona, donosi veoma opširak članak o hrvatskom-srpskom sporu, u kojem spočitava beogradskim državnicima nevjernu napramu Hrvatima. Iporuča im, da se povrate na temelje zenevskog pakta i neka stvore federaciju, jer je to jedini izlaz iz nepodnošive situacije. Taj članak je putem agencije „Associated Press“ uo u američke novine „Chicago Tribune“ imade i poseban članak i izvještaj o Hrvatskoj i o Radičevu pokretu.

Organ Lloyd Georgea „Manchester Guardian“ pod naslovom „Kilava država“, prikazuje prilike u državi SHS i uzaludna nastojanja radikalne vlade, da likvidira kojekakvim smicalicama hrvatsko pitanje. Ova država veli, nije odgovorila nadama i svrsi za koju je bila stvorena. Iznosi i razloge za što pokušaj nije uspio. Spominje utanačenja stvorena između hrvatskih emigranata i srpske vlade, koja su pogažena. Englesko novinstvo svjetuje beogradske državnike neka se povrate dok je još vrijeme, na stare staze.

U savezu s tim dolaze vijesti, da su engleski parlamentarci, koji stoje u vezi s vladom, uputili poziv na predsjednika HRSS g. Radića, da dodje u London te da onije izravno informira englesku javnost i vladu o pravom stanju stvari u Hrvatskoj.

U tu svrhu je pozvana i posebna konferencija parlamentaraca u Londonu. — Dok ovako pišu nujuvažnije engleske novine o našem hrvatskom pitanju, dotle radikalne i demokratske novine, ili pišu da neopstoji hrvatsko pitanje, ili ga izvrću i ismjevavaju, i time misle da su ga se riješili.

Nesto slična postupaju i gospoda oko splitskoga „Novoga Doba“, koja ne propuštaju prigode, da se ne zaderu o Radiću i njegovom radu, te da ga prikažu kao nekukovog smušenjaka i neozbiljna političara. Na uređnik tobožnjega vanstrančeskoga „Novoga Doba“, ovišje je mlaćen, da stvarno može da prosudi rad Radića, odnosno opravdane zahtjeve Hrvatskoga naroda.

Dr. Tiesić-Pavićev denuncira. — Ovak nekadašnji hrvatski književnik i pjesnik, i bivši stekli i starčevićanac, danas je u službi protuhrvatske politike beogradskih vlastodržaca, da je Trešić ostao književnikom i pjesnikom, ostavio bi čisto ime u hrvatskom narodu. Njegova viznata i nečuvana ambicija, da sebe smatra nekim nadčovjekom, dovela ga je dotle, da je kadar sve počiniti samo da se domogne što većih časti. I u toj svojoj zaslijepljenosti, uprav puzajući služi današnjem protuhrvatskom sistemu. Da se sudvori svojim gospodarima, on Trešić, poslanik države SHS u Sjed. Am. Državama, kroz zadnji njegov boravak u Jugoslaviji, dan je razumit srpskim novinarima izvješće o našem narodu u Americi, denuncirajući ga da je zadojen protuhrvatskim idejama, biva da je vas naš narod u Americi republikanski raspolozhen. Zar je drugije i moguće u slobodnoj Americi? Trešić je valjda mislio u njegovoj megalomaniji, da kad on dolje u Ameriku, da će vas hrvatski narod onamo, pasti niće pred njegovom mudroću i da će se od njega dati zaulariti, da ga privede njegovim beograskim gospodarima. Nu ako je Trešić radi poltpe za časti zanijekao hrvatstvo, to ga neće nikada zanijekati naš pošteni narod u Americi.

U znaku vidovdanskoga ustava. — Prenašamo iz Beogradske „Republike“, što piše poznati srbijski političar, a što su prenijeli razni (rečanski) listovi, e da i naši čitaoci upoznaju mišljenje toga uvaženoga srpskog političara:

„Za dvije godine, otkako je umešno proklonovan kao jedinstven tijek za svu društvena zla i nenadmašnu guma za sjepeljivanje državnog jedinstva, naš je ustav sav izginećen, raščerečen, iskusapljen, raščupan kanžama i zubima od predstavničkog režima. I sad umjesto jednog čvrstog organika, imamo jednu bezobličnu gomilu skrhanih i pretucanih paragrafa koje nikakav lekar ni operator ne mogu više staviti na snagu nit im udahnuti život. Mesto ustava u nas se vlada po kaprisima besomučne Bele Ruke, po interesima jedne du zla Boga nemoralne i po receptima jedne rdjave susjedne monarhije. U našoj je zemlji u istinu potpuno propala ne samo parlamentarnost nego i ustavnost u njoj se vlada na mišljenima iz srednjega vijeka

g Izturivanje oficira iz vojske. — Nema dana a da se beogradska štampa ne zadre o Hrvate, „Balkan“ u tome prednjači. Tako ovih dana u njenu čitamo zahtjev, da ministar vojni izbací sve oficire iz vojske, čija prezimena ne svršavaju na „ić“. I tako je malo još Hrvata ostalo u vojsci, pa će i to malo nestati.

Medjutim zapita ćemo Radikale oko „Balkana“, što oni pak misle o onima „ci-vilima“, kojima također prezimena nesvršavaju na „ić“. Kao n. pr. Vidler, Schlegel-Krizman, Grišogino, Cortelazzo, (sad, „Jablancović“, Bona, Urlep, Nani, Bona, Saracca, Bianchini, i t. d. Pošto su ovi i slični, danas pinniri prohrvatske misli, znamo unaprijed, da su ovakovi u čimu Radikala, pravi i zaslužni otičbenici, pa makar da i prezimena ne svršavaju sa „ić“.

Splitske vijesti.

Za sedmicu poslije Velike Gospe, nije u Splitu zakazana nijedna patriotska svečanost. Za to je slavna splitska Općina sknuja »bandire« i pogulila one stupove na obali splitskoj na kojima stranac, svaki treći dan može da vidi zastave isvjeshene u koju patriotsku svečanost. Svjesniji dio građana prigovara općini, jer ispravno vele, da će i onako sutra biti opet koja »festa« pa da je općina mogla jedanput za uvijek ostaviti na rivi zabijene stupove za »bandire«.

Nakon totalnog neuspjeha fašističke komedije, »Jadranska straža« može da bilježi taj uspjeh, da je njezin predsjednik gosp. prof. Silvije Alfirević, bivši tajnik austrijskog potpukovnika Haxera, dobio Jugadmiralski šešir i što je glavnije, da će isti gosp. odgovoriti naše mladeži, dobiti i mjesto upravitelja na Velikoj Gimnaziji, umjesto dosadašnjeg upravitelja gosp. Vida Petričevića, kojemu, po tome regbi, nije ništa koristilo, što je onako naglo ušao u radikaliju.

Pravo kaže naš narod: »ko umije njemu dvije: Silviju Alfireviću admiralski šešir i upravitelstvo Velike Gimnazije ili jednom puškom dva zeca: Rehabilitaciju radi prošlosti, Gimnaziju radi budućnosti.

Čuveni i uvaženi brat i vodja ovdješnjeg sokolskog »Sokola«, te diljem vaseje Jugoslavije priznati patriot gosp. dr. Alojz Lavš, inače upravitelj sheckovnog odelenia Podružnice ovdješnje Ljubljanske Banke nije prisustvovao zadnjim svečanostima »Jadranske Straže« niti je govorio proti unutrašnjim neprijateljima Države, kao što je to govorio za sleta župe splitskog sokolskog »Sokola«. Gosp. dr. Lavš nalazi se u Beogradu — kažu — u pitanju kriomčarenja onih igraćih karata, što su finance otkrile u patriotskom gradu Splitu. Svakako istini za volju, mora se priznati, da gosp. dr. Lavš, kad je ono za sleta govorio proti unutrašnjim neprijateljima Države, nije nikako spomenuo, da su unutrašnji neprijatelji države baš oni što u Državi kriomčace igračke karte i oni, što švercuju sheckove.

U Splitu je zavlado nezadovoljstvo proti Nikole Pašića jer se drži da je izginuo i da ovaj negdje konferira sa Francuzima najljucim neprijateljima hrvatskog naroda.

150 hektolitara zdrava vina

na prodaju. Ozbiljni reflektanti nek se obrate na

MATU VLADIČA

PRVIĆ-LUKA (Zotar ŠIBENIK)

Cijene umjerene.

Radnički Raboš.

Nezadovoljstvo brijača. — U četvrtak na večer održao je Odbor brijačkih pomoćnika Grada Šibenika protestni sastanak što su poslodavci promijenili radni orarij bez pitanja pomoćnika i odredili da moraju u nedjelju raditi od 7—1 sat pos. podne. Drugo što su po- visili cijene svojim mušterijama bez da srazmjerno povise i svojim po- moćnicima, kako je to u običaju, a ako se toga neće više da drže, nek uzmu u ruke Zakon za zaštitu radnika, pak će viditi što mogu a što ne mogu da rade. — (Brijački pomoćnik).

Pokrajinske vijesti.

Poštovodja pljuška i batina. — Pišu nam iz Skradina: Dne 2 lipnja Vuk- Mirović Savo poštovodja u Rupama kraj Skradina došao je u selo Plastovo gdje je ušao u avliju seljaka Marka Trčinica pok. Jova te ga na pravdu Boga izbatina. Razlog bi bio taj jer je Marko glasovao za Radi- čevu stranku i ako je pravoslavac.

Liječnik u Skradinu ustanovio je ozle- du za 15 dana. Trčinic je predao stvar sudu i cijeli događaj javio žandarmerijskoj komandi. Međutim je poštovodja Vukmi- rović bio premješten u Prominu. Ovdje svak znatijižuju očekuje sudbenu raspravu i odluku.

Falšifikatori vojničkih isprava. — Primamo iz Vodica: od duže vremena po- govoralo se je da u Vodicama živi jedan vladin povjerenik, koji imade dozvolu od dra. Korolije u Splitu, izdavati vojničke otpusnice, kojima bi se vojni obveznici imali legitimirati pred vlastima kao odpu- štene. Sumnja je pala na vodju fašista Mar- tina Čičina Šaina reč. Kokošar. Oružnici su u njegovoj kući proveli premetačnu — ali izgleda bez uspjeha, jer se je premeta- čina provela iza kako je za istu saznanje cijelo selo Vodice iz Šibenika, a po toliku i Kokošar.

Za gradnju zvonika. — Ko može neka pošalje svoj obol za gradnju zvonika i popravak crkve sv. Ante Paduanskoga u Podhum z. p. Oštrožac-Hercegovina, a na velič. Ot. dra. fra Emanuela Kraljinić.

Promjena vjeroispovijesti. — Pri- mamom iz Paga: Ovdješnji sudac Mirković i činovnik solane Arambušin prešli su u krilo svete srpske pravoslavne crkve. Prije su bili katolici, ali do vjere nisu držali ništa, pa tako u njima katolička crkva nije izgubila, a pravoslavna nije dobila ništa.

Svaštice.

? Što je bolje biti konj ili čin- ovnik. — Primamo i donosimo da se naši čitaoci malo nasmiju dosjet- ljivosti i šali naših sudbenih savjet- nika u Šibeniku. Sastala se dva sa- vjetnika pa se tuži jedan drugomu da se približuje jesen, a da nijedan nema zgodnih postola za kisjlive dane. Mimo njih prolaze dva težaka i pogledaju savjetnike kriva oka. Jedan savjetnik opazi to i zapita težaka, zašto ga krivo gleda. Težak ni pet ni šest odrapi savjetniku, da su ga radikalni ministri ubili živa s njihovim naredbama. Riječ po ri- ječ porječkaše se i kada je savjetnik stao braniti radikalne ministre, težak će mu u brke:

- „Muči, ti si vladin konj!“
- „Nisam“ — odvratil savjetnik.
- „Onda si vladina magarac!“ — nadoda ljutito težak.
- „A ma nisam ni to!“
- „Tad si vladin magarac!“ — lju- tito će težak.
- „Varaš se, dragane moj, ja sam državni.“
- „Znam, znam onda si vladino ždrijebe!“ — prekine mu težak ri-

vahu da su i oni jedan put gospodi sucima rekli istinu u krk.

„Tuži ga za uvrijeđu poštenja.“ — svjetovao je drugi savjetnik svoga prijatelja.

Dok su oni medju sobom povri- jedjeni u njihovoj visokoj časti raz- pravljali, dodje k njima treći savjet- nik U Šibeniku ga svak pozna. Sa- ljivdijja kao što jest, kad je saslušao radi česa se njegovi drugovi ljute, on će im podrugljivo: „A ma što se ljutite na onog težaka, kad on vidi dalje od vas obojice i znade računati bolje nego vi dvojica.“

„Kako to misliš?“ — sasue ga pitanjem sudrugovi.

„Da si konj, magza, magarac ili ždriebe imao bi stalnu godišnju platu od 11.350 Dinara. Osim toga imao bi stan, ogrjev i svjetlost u naravi a sad jedan državni činovnik jedva da imade prosječno 9000 Dinara.“ — Sva se trojica nasmijaše i odoše u sud da riješavaju spise — prazna trubua i šupljih bječava.

ISKAZ

podijeljenih pripomoći društva „Hr- vatska Žena“ u Zagrebu u Kotaru Makarska-Vrgorac. Dobili su:

Po Din. 300. — Vujičić Mijo pok. Ante, Gibavac Lovra p. Marka, Barbir Pera ud. p. Ivana, Barbir Vid p. Ante, Barbir Ante p. Ivana, Barbir Vid ud. p. Grge, Barbir Stipan p. Petra, Barbir Andrija p. Marka i Barbir Grgo p. Ivana.

Po Din. 250. — Pervan Frane p. Jure, Bilčić Petar p. Ivana, Govorko Jozo p. Mate, Vuković Andrija p. Tone, Vuković Ivan p. Mate, Vuković Stana p. Josipa, Kapović Mandla p. Jure, Kapović Mara p. Mate, Tamburović Mate p. Tome, Vuković Andja ž. Ante, Vigar Jurka ud. p. Marka, Vigar Man- da ud. p. Frana, Granić Matija p. Mate, Bu- log Stana p. Mate, Barbir Josip p. Jure reč. Bebac, Barbir Iva ud. p. Mate Barbir Petar p. Ivana, Franić Ante p. Mate, Franić Ivan p. Mate, Hakušić Mijo p. Tome, Hić Jure p. Mate, Bulog Ante p. Jure; Hakić Jure p. Mate Nikolić Iva ud. p. Mate, Jelavić Ma- rija p. Jure Dragičević Mate p. Mije, Dra- gičević Mara ud. p. Josipa, Čular Petar p. Ante i Čular Matiša ud. p. Ante.

Po Din. 210. — Sento Ante p. Ivana
Po Din. 200. — Bulog Andrija p. Ante, Vuković Luka p. Mate, Markočić Iva ud. p. Ante, Galić Mate p. Ivana, Galić Iva ud. p. Luke
Po Din. 180. — Rešetar Ivan p. Mate, Rešetar Kata ud. p. Ivana, Vujičić Matija ud. p. Ante, Brjivić Manda ud. p. Jure, Buljan Kata p. Ante, Katavić Lovre p. Mate, Katavić Ante p. Jure, Katavić Mato p. Mate, Jerkičević Matija ud. p. Ante, Jerkičević Manda p. Mije, Jerkičević Andjelija p. Mate Erceg Mate p. Petra, Grbavac Manda p. Jure, Pavlak Ruža p. Ilije, Erceg Manda ud. p. Mate, Vujičić Iva ud. p. Marka, Grbavac Ante p. Ivana, Brjivić Grgo p. Ante.

Po Din. 170. — Franić Ivan p. Ante.
Po Din. 150. — Buljan Kuta ud. p. Si- muna, Buljan Joza ud. p. Jakova, Polić Ivan Antun, Vujičić Josip p. Mate Polić Andjelija ud. p. Mate, Vujičić Nikola p. Marka, Vujičić Matija ud. p. Mate, Anuo- vić Pera ud. p. Ivana, Bobavac Iva ud. p. Mate, Pervan Iva p. Mate, Jelavić Matija ud. p. Mate, Kapović Marko p. Šimuna, Pi- lipić Mandla p. p. Juče, Delić Mile p. Luke, Granić Grgo p. Šimuna, Giljušić Iva ud. p. Erane, Giljušić Ruža p. Stipe, Glanovina Matija p. Ante, Vigar Iva ž. Antina, Vigar Iva ud. p. Ivana, Maršić Manda ud. p. Mije, Glamurina Ivan p. Stipe, Tolj Ante p. Nete, Kapović Stana ud. p. Ivana, Jelavić Iva ud. p. Ante, Čular Šimua p. Josipa, Tolj Nikola p. Mata, Ujdur Mijo p. Jerke, Markočić An- dja p. Filipa, Erceg Matija ud. p. Ivana, Maršić Stana ud. p. Mate, Kucij Iva p. Sti- pana, Kužičanin Ante p. Mije, Franić Jure p. Pavla, Musulin Marko p. Nikole, Franić Matija p. Ante, Eranić Jurka p. Josipa, Per- van Ante p. Šimuna, Salinović Joza ud. p. Ante, Erceg Maru ud. p. Jakova, Barbir Jero p. p. Stipana, Vukosar Ante p. Josipa, Kalajić Nete p. Josipa, Hić Nikola p. Mate, Pervan Mate Josipov, Marinović Mara ud. p. Pavla, Rakić Iona p. Stipana, Rakić Ma- rija ud. p. Jakova, Friin Matija ud. p. Petra, Jelavić Mate p. Mate, Pramić Stana p. Ante, Hakić Joza p. Mate, Rakić Matija ud. p. Ivana, Rakić Matija rd. p. Pavla, Goljušić Jure p. Ivana, Stanković Josip p. Ivana, Stanković Jure p. Iona, Stanković An- dja ud. p. Mate, Polić Šima ud. p. Marka, Vi- dović Iva ud. p. Josipa, Kapović Ante, Ha- dić Ivan p. Josipa, Radić Iona p. Petra, Polić Petar p. Ivana, Polić Andja p. Josipa, Ivičević Manda p. Josipa, Miletić Joso Matin.

Ukupao je bilo razdijeljeno Din. 25.000. Ovaj iskaz primismo od gdje. Marije Kuničić, predsjednice društva „Hrvatska Žena“ sa ovim popratnim pismom:

„U prigibu šaljem Vam popis osoba, koja je g. R. Guljer pronalazio za vriedne, dn im podiela za ublaženje nevolje dar „Hr- vatske Žene“. On mi reče da u vrgoračkom kotaru glad haračio, stoga da je našu svotu od 100.000 K upotrebio u mjesto za sinj- sku krajinu za vrgorački-makarski kotar. Numa je svjedelo je li ovaj li onaj dobio, samo ako je naša dobra volja pravdedno bila privredna svojoj svrsi. Ako ima u „Dalm. Hrvatu“ mješta, i pronadete li za shodno objelodaniti prilježici „Iskaz“ nuda- renih po „Hrvatskoj Ženi“, onda Vas u ime našega društva molim, da to radi javne kontrole u jednom od narednih brojeva javnosti probičite.

Uz hrvatski pozdrav za društvo „Hrvat- ska Žena“.

MARIJA KUMIČIĆ.

Izdavat i odgovor. urednik: Mino Jerinić. Tisak: Pučka Tiskara — Šibenik

I. Bos. Hec. tvornica turpija
JOSIP MEGLIĆ
Vareš Majdan Željazara
Preporuča sve vrsti novih turpija i raspa na veliko i za malo te prima na novo oštrenje istrošene. Cjenici na zahtjev davava i frauco.

MATE PRGIN -- ŠIBENIK
Veliki pribor šešira i sagova
domaćih Ivornica.
Trgovina mješovite robe.

Jugoslavenski javni bilježnik u Sjevernoj Americi.
PETAR REŠKOVAC
1526 Page St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Zastupao u svima ostavskim i inim poslovima i razpravama. Utjerivam oštete za Vaše nasradale i poginule u Americi, kao i osmrtnine za umrle u svim slučajevima. Izradjujem sve pravne i inae dokumente za sve one, koji žele doputovati u Ameriku, ako u Americi imadu svoje rodbine, koja će se za njih pobrinuti. U svakom slučaju izvolite se obratiti na mene. Toplo se pre- poručam zainteresovanome narodu. 7

MODERNO POKUŠTVO
I Tapesarije.
domateg proizvoda.
Najsolidnije Izradbe.
Uz najpovoljnije cijene prodaje
Trgovina pokuštva
sa stolarsko-tapesarskom radionom
RIKARD DELFIN
ŠIBENIK
(prije And. Delfin)
Obala (vlastite prostojie).

Posjetiocima morskikh kupali- šta, putnicima i izletnicima, preporuča svoj novouređeni,
Hotel „Dalmacija“
u Tivtu, jedan sat vožnje pa- robrodom od željezničke postaje Zelenika.
Potpuno nova zgrada sa novim namještajem, na najljepšem mjestu Boke i u blizini najvećeg i najljep- šeg perivoja u državi. Morsko ku- palište u neposrednoj blizini.
— Cijene vrlo umjerene. —
IVO FAŽO, TIVAT, Dalmacija.

Dragutin Šepek, Zagreb
Prilaz 35. Prilaz 35.
Vlastiti proizvod svih vrsti
„LIMENKA“
za lak, frajnaš, terpentin, ulje, petro leum, kandite itd.
Patentne limenke za upjene boja itd.

KRUMPIRA
bijeloga, zdravog, suhog za jelo prebranoga bez zemlje
nudja svaku količinu
VLADO STEFANOVIĆ

JOSIP DREZGA - ŠIBENIK
Brzjavi: DREZGA ŠIBENIK.
Telefon inter. 38.

VELIKA PRODAJA u žitarica- ma i kolonijalima,
Prodaja: Sećera, Kave, Pirića, Sa- puna, Gradjevnog materijaa, Nafte, Benzina, Mašinskog ulja.
SVE UZ CIJENE KONKURENCIJE.
Autogarage.
Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: u motornim ladjama po moru, teretnim automobilu po subu.

DROGARUJA
VINKO VUČIĆ
ŠIBENIK
Skladište kemijskih proizvoda, laka boja gumenih predmeta i o.
OPTIKA.
Naočala — Cvikera.
Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu.
PRIMAJU SE POPRAVCI.

KRUMPIRA
Zdrava, birana, slavonskog bijela najbolje vrsti
nudja svaku količinu na vagone
Trgovina Zemaljskih Plodiva
IVAN VRKLIJAN